

การผ่าตัดบายพาสหัวใจ (CABG) อีกหนึ่งการรักษาโรคเส้นเลือดหัวใจ



ศูนย์ : ศูนย์หัวใจ

บทความโดยแพทย์ : พญ. พัชร ภาวศุทธิกุล

การรักษาผู้ป่วยที่มีเส้นเลือดหัวใจตีบมากกว่า 70% มีอาการมาก หรือมีกล้ามเนื้อหัวใจตาย
รวมไปถึงในกรณีที่มีเส้นเลือดหัวใจตีบหลายเส้นหรือตีบในบางตำแหน่งที่หากใช้การรักษาด้วยการทำบอลลูนหัวใจและใส่
การผ่าตัดทำทางเบี่ยงเส้นเลือดหัวใจหรือ การผ่าตัดบายพาสหัวใจ (CABG; Coronary Artery Bypass Grafting)
เป็นอีกทางเลือกในการรักษาและลดอัตราการเสียชีวิตจากภาวะหัวใจวายโดยเฉียบพลันได้ดี ซึ่งหลายคนอาจจะยังไม่เข้าใจ

การผ่าตัดบายพาสคืออะไร? และมีขั้นตอนอย่างไร? ไปทำความเข้าใจกัน

การผ่าตัดบายพาสหัวใจคืออะไร

การผ่าตัดทำทางเบี่ยงเส้นเลือดหัวใจหรือ การผ่าตัดบายพาสหัวใจ (CABG; Coronary Artery Bypass Grafting) เป็นการผ่าตัดเพื่อทำทางเบี่ยงเสริมเส้นเลือดบริเวณที่มีการตีบหรือตันให้เลือดไหลเวียนได้ดีขึ้น โดยเส้นเลือดที่จะนำมาใช้ บริเวณข้อมือ และเส้นเลือดดำบริเวณขา ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพของเส้นเลือดว่าตำแหน่งไหนดีกว่ากัน

ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดบายพาสหัวใจ

- เป็นโรคเส้นเลือดหัวใจตีบอย่างรุนแรง
- ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดหรือภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตาย
- มีอาการเจ็บหน้าอกอย่างรุนแรงที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยา
- กรณีที่มีเส้นเลือดหัวใจตีบหลายเส้นหรือตีบในบางตำแหน่ง ที่หากใช้การรักษาด้วยการทำบอลลูนหัวใจและใส่ขดลวด

การผ่าตัดบายพาสหัวใจทำได้กี่วิธี

การผ่าตัดบายพาสหัวใจมีหลายวิธี โดยศัลยแพทย์หัวใจจะเป็นผู้ทำการวินิจฉัยและตัดสินใจว่าควรใช้วิธีใดในการผ่าตัดเพื่อ

1. การผ่าตัดบายพาสหัวใจโดยใช้เครื่องปอดหัวใจเทียมทำผ่าตัด (on-pump CABG) โดยศัลยแพทย์จะหยุดหัวใจและใช้อุปกรณ์ช่วยให้เส้นเลือดยังสามารถทำงานได้เพื่อให้เลือดไหลเวียนไปทั่วร่างกาย โดยไม่ผ่านหัวใจ
2. การผ่าตัดบายพาสหัวใจโดยไม่ใช้เครื่องปอดหัวใจเทียมทำผ่าตัด (off-pump CABG) โดยศัลยแพทย์จะไม่หยุดหัวใจและไม่ได้ใช้อุปกรณ์พิเศษในการสูบน้ำเลือด เป็นการผ่าตัดแบบหัวใจยังเต้นอยู่โดยใช้เครื่องมือ Local Stabilizer เกาะยึดหัวใจในจุดที่ทำการต่อเส้นเลือดให้หยุดนิ่ง ในขณะที่ส่วนอื่นของหัวใจยังเต้นเป็นปกติ เพื่อหลีกเลี่ยงผลแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้เครื่องปอดและหัวใจเทียม

ก่อนทำผ่าตัดบายพาสหัวใจเตรียมตัวอย่างไร

การเตรียมตัวก่อนผ่าตัดทำบายพาสหัวใจ ผู้ป่วยจะต้องทำตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด ดังนี้

- ผู้ป่วยรับประทานอาหาร และยา ตามที่แพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด
- งดการสูบบุหรี่ และ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ประเมินความพร้อมก่อนการผ่าตัด โดยทีมศัลยแพทย์หัวใจและวิสัญญีแพทย์

- ตรวจเช็คร่างกาย ได้แก่ การตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ ทำการเอกซเรย์ปอด และเจาะเลือดตรวจสำหรับเตรียมเลือดสำรอง
- เข้าพักที่โรงพยาบาล 1 วันก่อนผ่าตัด เพื่อเตรียมความพร้อมร่างกาย

ขั้นตอนการผ่าตัดบายพาสหัวใจ

โดยผู้ป่วยจะต้องดมยาสลบ จากนั้นแพทย์จะทำการผ่าตัดตรงบริเวณหน้าอกลงไปและตัดเส้นเลือดที่ปกติและมีคุณภาพ เช่น เส้นเลือดแดงบริเวณแขน มาทำทางเบี่ยงข้ามหลอดเลือดแดง ในบริเวณที่ตีบ หรือ อุดตัน เมื่อได้เส้นเลือดที่ดีที่สุดแล้ว แพทย์จะต่อเชื่อมเข้ากับเส้นเลือดแดงใหญ่ (เอออร์ตา) ไปยังส่วนปลายของเส้นเลือดแดงหัวใจที่มีการอุดตัน เพื่อเพิ่มเลือดไปเลี้ยงหัวใจ ซึ่งจะช่วยรักษาอาการหัวใจขาดเลือด และทำให้หัวใจทำงานได้ดีขึ้น

การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดบายพาสหัวใจ

เมื่อผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดบายพาสหัวใจเรียบร้อยแล้ว ต้องปฏิบัติตัวดังนี้

- ผู้ป่วยต้องพักฟื้นที่โรงพยาบาลประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อติดตามการรักษา
- หลังจากนั้นแพทย์จะอนุญาตให้กลับไปพักฟื้นที่บ้าน
- ผู้ป่วยควรปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ รับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง และติดตามผลการรักษากับแพทย์อย่างสม่ำเสมอ
- เมื่อแผลหายสนิทประมาณ 10 วันหลังผ่าตัด สามารถอาบน้ำได้
- ควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เช่น ควบคุมโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง
- งดสูบบุหรี่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต เช่น รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และหลีกเลี่ยงอาหารที่ทำให้คอเลสเตอรอลในเลือดสูง น้ำตาลในเลือดสูง หากปรุงอาหารควรเลือกใช้น้ำมันพืช แทนไขมันสัตว์หรือให้วิธีลวก ต้ม นึ่ง และอบแทน การทอด
- สามารถกลับไปทำกิจกรรมปกติที่เบาๆ ได้ภายใน 2 เดือนและสามารถกลับไปเล่นกีฬาได้ภายใน 4-6 เดือน ขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของร่างกายของผู้ป่วยแต่ละบุคคล

ความเสี่ยงและอาการแทรกซ้อน

การผ่าตัดบายพาสถือว่าเป็นการผ่าตัดใหญ่ จึงมีความเสี่ยงและอาจเกิดอาการแทรกซ้อนได้ อย่างไรก็ตามโอกาสในการเกิดอาการแทรกซ้อนต่ำและส่วนมากสามารถแก้ไขได้ดังนี้

- ติดเชื้อบริเวณแผลผ่าตัด
- มีเลือดออก

- ไตวาย
- อัมพาต
- หัวใจเต้นผิดจังหวะ
- หัวใจวายหรือกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน

การผ่าตัดบายพาสหัวใจ (CABG; Coronary Artery Bypass Grafting) เป็นอีกทางเลือกในการรักษาโรคเส้น
ผู้ป่วยควรให้แพทย์เป็นผู้พิจารณาการรักษา และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

.

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย